

Opmerkingen van woonvoorzieningen over tekortkomingen pgb-corona maatregelen

Sinds de corona-maatregelen in Nederland in zijn gegaan, zijn er verschillende signalen bij VWS binnen gekomen over dat bepaalde maatregelen die zijn genomen voor het pgb niet voldoende zijn om de (kleinschalige) woonvoorzieningen (financieel) tegemoet te komen.

Zo hebben een aantal partijen, waaronder Per Saldo, BVKZ, ZorgthuisNL, KenniZ, etc., 25 maart j.l. een brief (zie bijlage) naar VWS gestuurd met een verzoek voor noodsteun. Ook is VWS via andere kanalen benaderd door deze partijen met het verzoek om extra geld en middelen vrij te maken tijdens de corona-periode. Het extra geld en middelen worden dan gebruikt om de woonvoorzieningen tijdens de corona-periode financieel overeind te houden en om kwalitatief goede zorg te kunnen leveren.

Doel van deze notitie

Via deze notitie willen duidelijk krijgen welke signalen binnen zijn gekomen vanuit de partijen, welke maatregelen VWS al heeft getroffen om deze signalen te beantwoorden, waar nog ruimte zit om de partijen tegemoet te komen en ten slotte ook om te bepalen waar geen ruimte is om extra actie te ondernemen.

Ontvangen signalen

Vanuit de verschillende signalen zijn een aantal punten die naar voren worden gedragen door de partijen (deze komen met name uit de brief van 25 maart):

1. Financiële steun om personele bezetting op peil te houden, als woonvormen te maken krijgen met:
 - o Extra uitval van personeel door (het vermoeden van) Corona-infectie van henzelf of hun naaste familie;
 - o Noodzakelijke isolatie van geïnfecteerde cliënten, die woonvormen dan 1-op-1 zullen moeten verplegen om verdere besmetting tegen te gaan.
2. Beschermingsmateriaal voor medewerkers op peil houden, in geval van infectie van cliënten (eveneens van belang om verdere besmetting te voorkomen) voor zover de ROAZ daarin niet voorziet;
3. Verder zou een versoepeling voor toegang tot kortdurend verblijf welkom zijn. Zodat zorgprofessionals zonder langdurige administratieve processen kwetsbare mensen met schrijnende problematiek direct tijdelijk in zorg kunnen nemen.
4. Om liquiditeitstekorten te voorkomen, vragen woonvormen om de doorlooptijd te verkorten van betaling van declaraties;
5. Ook vragen om, gedurende de crisis, net als de gecontracteerde zorg, direct gecompenseerd te worden en niet via de budgethouder, aangezien dat niet werkt voor leegstand en vraaguitval;
6. Ook het verkorten van de doorlooptijd van de afgifte van tijdelijke CIZ indicatievrije toegang voor de meest urgente opnames zou helpen bij de liquiditeitstekorten;
7. Inkomstenderving door leegstand in woonzorginstellingen of vraaguitval van cliënten ten gevolge van Corona-besmetting te compenseren, zodat woonvormen kostendekkend kunnen blijven opereren;

Welke maatregelen zijn (al) getroffen?

Tijdens deze crisis staat voorop: De zorgcontinuïteit moet gewaarborgd blijven. Dit doen we omdat het belangrijk is dat tijdens maar ook na de crisis het zorglandschap stabiel blijft. Dit betekent dat in alle pgb-domeinen geplande zorg die niet geleverd kan worden vanwege corona doorbetaald blijft worden en dat de budgethouder op een versoepelde manier extra kosten (duurdere of andere zorg) i.v.m. corona kan declareren.

Voor zowel het pgb als zijn maatregelen getroffen waarbij dezelfde lijn is geprobeerd aan te houden. De algemene lijn is daarin:

- Daar waar extra kosten moeten worden gemaakt (vanuit het budget) voor het verkrijgen van zorg of mogelijk duurdere zorg die worden vergoed. Voor ons te onderzoeken hoe dit per wet kan worden vormgegeven.

- Daar waar zorg niet kan plaatsvinden vindt toch vergoeding (vanuit het budget) van deze zorg plaats (i.p.v. prestatie dus beschikbaarheid) en ook deze moeten we bekijken hoe deze per wet uitpakt.
- We kijken waar uitvoeringsprocessen vereenvoudigd kunnen worden om betalingen te garanderen.

Uitgangspunt in deze lijn is gelijke monniken, gelijke kappen.

Op welke maatregelen komen we de woonvormen al tegemoet?

1. Wat betreft personele bezetting en extra kosten i.v.m. corona:
 - o Wanneer er uitval is van personeel en geplande zorg niet geleverd kan worden (i.v.m. corona en de RIVM-richtlijnen), dan wordt de zorgaanbieder gewoon doorbetaald. Hiervoor wordt wel van zowel budgethouder als zorgaanbieder gevraagd om bij te houden welke zorg wel en niet geleverd is.
 - o Wanneer extra kosten gemaakt worden moet er een onderscheid gemaakt worden tussen extra kosten in materiaal en extra kosten in personeel. Als er extra kosten gemaakt moeten worden in de vorm van personeel voldoet het 'extra kosten corona'(EKC)-formulier die bij de verstrekker ligt. Hiermee kan ook het uurtarief van de geleverde zorg verhoogd worden om bijkomende materiële kosten vanwege corona te dekken. Ook kan, in samenspraak met het zorgkantoor, eventueel een beroep worden gedaan op het formulier 'Bijkomende Zorgkosten' van de SVB. Hiermee kunnen ook materiële kosten worden gedekt. Ook voor noodzakelijke isolatie zijn maatregelen getroffen (zie punt 7).

Op welke maatregelen komen we de woonvormen niet tegemoet en willen of kunnen we dat niet?

2. Er is in heel Nederland momenteel schaarste rondom de PBM. Zowel bij budgethouders als zorgverleners is er grote vraag, echter is er niet genoeg voorraad om iedereen voldoende te voorzien. De vraag van budgethouders en woonvormen is wel aangekaart bij het ROAZ en er wordt aandacht aan besteed. Ondertussen kunnen budgethouders via hun huisartsen een beroep doen op de PBM;
3. Voor de V&V sector is het CIZ gestart met een registratieve toegang voor de Wlz. Het betreft hier een tijdelijke regeling die ervoor zorgt dat mensen wel met spoed toegang tot de Wlz krijgen en dus opgenomen kunnen worden, maar waarbij het CIZ geen onderzoek uitvoert om te bepalen of iemand aan de criteria voldoet. De cliënt krijgt een indicatie voor 1 jaar, dus als het besluit afloopt zal het CIZ alsnog het gehele onderzoek uitvoeren. Deze regeling geldt voor gebieden waar huisartsen/andere zorgprofessionals die het medisch dossier moeten aanleveren te ontlasten daar waar zij nu tijd nodig hebben om de Covid-crisis te lijf te gaan. Dit is regio afhankelijk. Ook zal na de indicatiestelling een zorgkantoor nog steeds besluiten of een potentiële budgethouder een pgb krijgt. Dit betekent dat niet het gehele proces wordt versneld, enkel een deel van de keten. Echter heeft dit signaal dat wordt aangekaart geen duidelijke relatie met het voorkomen van liquiditeitstekorten bij (kleinschalige) woonvormen. Het versnellen van het CIZ-indicatiestelling voorkomt namelijk geen liquiditeitstekorten.
4. Vooralsnog is er geen reden om doorlooptijden van betalingen te versnellen. Hier is wel contact over geweest met de SVB, maar deze hebben aangegeven dat er momenteel geen aanleiding is om processen anders in te richten en daarmee te versnellen. Wanneer versnelling van processen wel nodig blijkt te zijn, kunnen - in gesprek met de SVB - eventueel maatregelen getroffen worden;
5. De mogelijkheid om zorgaanbieders direct te laten declareren bij verstrekkers is nog niet verkend. Dit is niet het reguliere proces binnen het pgb, waarbij de verstrekker geen relatie heeft met de zorgaanbieder. Dit betekent dat er een nieuw proces ingericht zou moeten worden om dit mogelijk te maken.
6. Voor de meest kwetsbare patiënten die vanwege een corona-bestemming tijdelijk intensieve extra zorg nodig hebben is een regionale domein-overstijgende aanpak geregeld. Deze geldt voor (o.a.) kwetsbare patiënten die in (kleinschalige pgb-) instellingen wonen. Deze kwetsbare patiënten worden tijdelijk overgezet naar corona-units of coronacentra waar ze behandeld kunnen worden. Het overzetten van kwetsbare mensen

met een (verdenking) op besmetting wordt ook aangeraden voor woonvormen die de isolatie en behandeling van patiënten niet goed zelf kunnen oppakken.

Op welke maatregelen komen we de woonvormen niet tegemoet en moet besloten worden of we dat willen?

7. Het tegemoetkomen van zorgaanbieders op gebied van huur- en zorgkosten vanwege leegstand door overlijden van een budgethouder is in het pgb niet geregeld. Wanneer een budgethouder zelf besluit om te vertrekken (vanwege voorzorgsmaatregelen), Een van de maatregelen van zin is het compenseren van omzetsderving van zorgaanbieders, dus ook in het pgb zou hier een duidelijke lijn in getrokken moeten worden. Echter is het verschil met pgb wel dat zorg en wonen gescheiden is, wat betekent dat zorgkosten en huurkosten apart betaald worden. Dit is in zin integraal. Ook is momenteel de regel zo dat woonvormen geen gebruik kunnen maken van de TOZO of NOW.

In hoeverre komen onze (al) getroffen maatregelen de woonvormen tegemoet?

Op welke maatregelen komen we de woonvormen al tegemoet?

1. Het lijkt dat VWS hier voldoende heeft gedaan om de woonvormen tegemoet te komen. Het kan wellicht zo zijn dat de woonvormen extra ondersteuning nodig hebben, echter zijn hier geen (duidelijk onderbouwde) signalen voor;

Op welke maatregelen komen we de woonvormen niet tegemoet en willen of kunnen we dat niet?

2. Op dit punt kan VWS weinig betekenen en zijn we afhankelijk van de voorraad PBM;
3. VWS is het verkorten van de doorlooptijd voor een CIZ-indicatiestelling tegemoet gekomen, echter zien wij hierin geen relatie met liquiditeit. Hier is dus geen verdere maatregelen nodig. Om liquiditeitstekorten te voorkomen wordt niet-geleverde zorg al doorbetaald in het pgb.
4. Met betrekking tot dit signaal is vooralsnog geen reden om actie te ondernemen;
5. Deze optie is dus niet verkend en zou eventueel mogelijk kunnen zijn. Omdat er in het pgb geen juridische grondslag en relatie is tussen de verstrekker en zorgaanbieder is het momenteel niet mogelijk om als zorgaanbieder direct te declareren bij een verstrekker. Als we dit wel mogelijk willen maken, zou hier een apart proces voor ingericht moeten worden waar een aantal ogen en haken aan zitten, waaronder fraudegevoeligheid (bijv. budgethouder en zorgaanbieder die dubbel declareren) en wijzigingen in wet- en regelgeving. Echter lijkt deze optie erg lastig te begaan en wordt door onze juristen niet aangeraden;
6. Hier is VWS in tegemoet gekomen. Woonvormen waarvan budgethouders besmet zijn met corona kunnen beroep doen op de regionale corona-units en coronacentra en de besmette budgethouder overzetten naar deze units/centra. Echter is dit een recent besluit en moet dit wel duidelijk met de woonvormen gecommuniceerd worden door middel van een communicatieplan.

Op welke maatregelen komen we de woonvormen niet tegemoet en moet besloten worden of we dat willen?

7. Er lijkt een verschil in tegemoetkoming tussen zin en pgb voor inkomstenderving voor zorgaanbieders. Hier kunnen extra maatregelen getroffen worden. Het treffen van extra maatregelen kan onderscheiden worden in het tegemoetkomen van zorgkosten en huurkosten, aangezien deze in het pgb apart zijn. Wanneer een budgethouder overlijdt, verdwijnt ook het pgb die aan de budgethouder gekoppeld is. Omdat er dus in de huidige wet- en regelgeving geen ruimte is om budgethouders tegemoet te komen, zal er een wijziging in de wet- en regelgeving nodig zijn. Dit zal veel tijd kosten en zal daarom ook niet de snelste oplossing bieden. Als er maatregelen getroffen worden moet er bepaald worden hoe deze kosten op een rechtmatige manier gedeclareerd kunnen worden. Daarnaast is het niet de bedoeling dat pgb-gelden besteed wordt aan huurkosten. De

zorgkosten zouden door middel van de niet-geleverde zorg maatregelen gedekt kunnen worden. Echter moet er dan wel een manier gevonden worden om via een budgethouder die overleden is te kunnen declareren. Dit is er in huidige wet- en regelgeving niet.